

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm IV. Literas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

ed vsque obseruatum fuerit: quia status Ec-
clesiæ non faciliè mutari debet.

CAPITVLVM III.

Licet.

Honorius ex vna parte, & Remigius per
procuratorem suum ex altera parte, diu
apud Sedem Apostolicam litigauerant de
Archidiaconatu Richemundie: Quare vt
ea res expediatur, mandat Innocent. III. si
constet, quod Archidiaconatus ille annum
integrum vacauerit, semestri quidem, cum
collatio ad Capitulum pertinebat; altero
autem semestri, cum collatio per deuolu-
tionem ad Archiepiscopum Eboracensem
spectabat, (numerato tempore non à die
vacationis, sed habitæ notitiæ vacationis)
vt vtrique litigantium silentium impona-
tur. Cum enim dictus Archiepiscopus Su-
periores non habeat præter Pontificem, ad
eum secundum canones Archidiaconatus il-
lius collatio deuoluta fuit.

NOTANDVM I. Si Capitulum, ad quod
collatio beneficij, aut dignitatis pertinet,
intra sex menses conferre negligat, ius con-
ferendi pro ea vice deuoluitur ad Archiepi-
scopum, si ei Capitulum immediatè subie-
ctum sit. Quod si & ipse per alterum se-
mestre conferre negligat, deuolutio fit ad
Papam. De hac re dictum est in c. Ne pro de-
fectu, 41. de elect.

NOTANDVM II. Si pœna ob negli-
gentiam decreta sit sententiæ latæ ipso iure,
ordinariè non conceditur licentia moram
purgandi. Ita Gl. hinc ver. imponatis, Anton.
n. 5. Quia, vt Gl. ait in c. licet canon, 14. ver.
executione, de elect. in 6. canon, qui est lata
sententia, habet in se executionem. Id verò in-
telligi debet hoc modo, quod Iudex perinde
pœnam exequi debeat, ac si ab initio contra-
cta sit, rescindendo omnia, quæ secùs attendi-
ta sunt. Quomodo Pontifex in hoc c. rescidit,
seu potius irritam declarauit collationem
Archidiaconatus, si facta sit post
tempus semestre.

* * *

CAPITVLVM IV.

Literas.

Quidam Prælati & Capitula, beneficia &
dignitates tanto tempore conferre di-
stulerunt, vt secundum Lateran. Concilium
sub Alex. III. iure conferendi pro ea vice
priuati essent: Postea verò quàm intellexis-
sent aduentum Legati Apostolici, beneficia
illa ac dignitates conferre aggressi sunt. In
hoc casu respondet Innoc. III. collationes, se-
cundum canones irritas quidem censi posse,
& malè institutos remoueri, tamen ex mi-
sericordia, si alioquin idoneæ personæ sint,
à Legato in possessione pacifica tolerandos
esse: Sin autem non idonei, ijs remotis, alias
personas idoneas, auctoritate Apostolica, ad
quam propter negligentiam inferiorum col-
latorum, deuolutio facta est, à Legato insti-
tuendas esse.

NOTANDVM I. Si priuati iure confe-
rendi, aut eligendi pro vna vice nihilomi-
nùs aliquem eligant, aut instituant, licet ele-
ctio, collatio, aut institutio irrita declarari
possit, interim tamen, dum nemo se opponit,
electus, aut institutus tutus est in consci-
entia. Ita docui in c. innotuit, 20. de elect. & su-
mitur ex hoc c. Quia nisi collatio beneficio-
rum, facta post incursum priuationem, ali-
quo modo valida fuisset, instituti beneficia
retinere non potuissent, absque tituli reuoli-
datione.

NOTANDVM II. Si priuati propter eli-
gendi aut conferendi negligentiam, elapso
trimestri aut semestri tempore, nemine se
opponente, nihilominus eligant aut benefi-
cia conferant, tolerari id potest: quia multa
per patientiam tolerantur, quæ si deducta es-
sent in iudicium, exigente iustitia non tole-
rantur, c. iam dudum, 18. de præbend.
Dummodò absque Ecclesiæ, seu boni publici
detrimento tolerari possit: alioquin enim
Superior ex officio, etiam nemine petente,
procedere potest.

NOTANDVM III. Si aliquis in pacifica
beneficij possessione sit, non tam faciliè ipsi

Q99

aufere

aufertur, sicuti si nōdum possessionem nactus esset. Quamobrem impetrare volens beneficium mentionem facere debet secundum sty- lum Curie Romanæ, quōd alius in possessione colorata existat, c. cū nostris 6. de concess. præb. Quia Pontifex non solet alteri conferre beneficium, nisi prius facta sit discussio de iure possessoris.

CAPITVLVM VLT.

Dilecto.

PARAPHRASIS.

In Ecclesia Salamantina electio Cantoris, quæ communiter ad eiusdem ecclesiæ Episcopum & Capitulum spectabat, semestre spatium à die notæ vacationis facta non fuit: postea tamen Decanus & quidam alij Canonici Petrum elegerunt, ad Sedem Apostolicam appellantes, ne contra eam quidquam attentaretur. Sed Archiepiscopus Compostelanus intelligens, electionem ad se tanquam proximum illorum Superiorem deuolutam esse, non obstante appellatione illa, Gregorium ad Cantoriam illam elegit. Eo facto vterque electus, videl. Petrus & Gregorius Procuratores miserunt ad Sedem Apostolicam. Causâ commissâ Pancratio S. Marcelli Cardinali Presbytero, iudicatum fuit, electionem Decani & sociorum eius irritam declarandam esse. At verò Archiepiscopi electionem de Gregorio, dummodò canonicum ipsi non obstat impedimentum, confirmandam esse.

SUMMARIUM.

1. Si ad Episcopum vel Capitulum pertinet collatio beneficij, propter negligentiam v. g. Episcopi, fit deuolutio ad Capitulum, & vice versa.

NOTANDVM I. Collatio Canonicatum, & personatum in ecclesia interdum pertinet ad Episcopum & Capitulum

simul, vt hic, & c. vn. Ne sede vacante, in 6. Interdum verò ad solum Episcopum, quamuis cum consilio Capituli spectato communi iurescit. c. vn. §. Cū verò, & c. 2. de concess. præb. & dixi c. cū ecclesia, 1. de elect. Denique interdum ad solum Capitulum spectat collatio: Et his posterioribus duobus casibus deuolutio propter negligentiam, fit ab Episcopo ad Capitulum, & vice versa, cit. c. 2. In primo autem casu deuolutio fit ad Archiepiscopum, vt in hoc c. apparet; Ab Archiepiscopo denique ad Papam, vt in c. præced. Quare Capitulum instante termino temporis semestris monere potest Episcopum, eoque negligente, solum Capitulum sine Episcopo procedere: & vice versa, Episcopus absque Capitulo.

NOTANDVM II. Si fiat appellatio extraiudicialis, ne contra electionem factam quippiam attentetur, aut in electione vltimus non procedatur, non obstante tali appellatione, procedi poterit. Sed quæ post appellationem interpositam facta fuerint, veluti in suspenso erunt; quia si pro appellatione à Superiore iudicatum fuerit, rescinduntur acta; sin verò contra appellationem, tum firma consistent, si aliud nihil obstat. Ita etiam habetur in c. considerauimus, 10. & c. cū inter, 21. de elect.

CAPITVLVM I. eod. Tit. in 6.

Romana.

PARAPHRASIS.

Cū Archiepiscopus Remensis prouinciam visitare, suffraganeos quosdam Episcopos ob culpas suas excommunicauit: Et postea edictum per prouinciam publicari curauit, vt dum Episcopi in excommunicatione essent, subditi eorum diocesani liberè ad prouinciam Rhemensis pro terminandis suis controuersis accederent. Hanc rem cū intellexisset Innocentius IV. Pontifex, reuocauit edictum: eò quòd casus iste excommunicationis Episco-